

Statistikinsamling till Nationella lägesrapporten 2016

År 2016 ser vi att alltfler har sin första kontakt med civilsamhället och att allt fler kommer från tredje land. Vi ser också att allt fler har blivit utsatta på vägen till Sverige.

Av totalt 70 har är det endast 25 som polisanmäler. Det är 43 som uppges ha blivit utsatta i Sverige och brottet är alltså anmälnings- och utredningsbart, ändå är det 18 av dessa 43 (40 %) som inte gör en polisanmälan. Av övriga 27, som enbart utsatts i annat land utanför Sveriges gränser är det kanske inte lika anmärkningsvärt att ingen polisanmälan skett. Det är svårt att motivera att de ska polisanmäla då detta inte leder till att förundersökning öppnas och stödinsatser sätts in som tex betänktetid (reflektionsperiod enligt Europarådets konvention art. 13).

En klar trend är att alltfler hjälpsökande har sin första och enda kontakt med civilsamhället. I 47 av 70 kontakter har den utsatta identifierats av civilsamhället, eller själva sökt upp civilsamhällets organisationer och två fall av dessa har en närstående förmedlat. Vi ser därmed att civilsamhället får ta ett allt större ansvar för att identifiera, ge skydd och stöd till utsatta och deras barn och faktiskt även vara behjälpliga med säkert återvändande. Vi anar att detta är en utveckling som kommer accentueras.

Det Nationella stödprogrammet som Plattformen dvs civilsamhället driver (om än med medel av Nationella Samordningsfunktionen Stockholm Länsstyrelse) kompletterar samhällets insatser. Vi ser ett ökande behov av att kunna möta upp den grupp som söker skydd från människohandel och som i och med att de avvistats men är kvar i Sverige löper risk att bli exploaterade.

En annan trend vi iakttagit är att kvinnor från länderna i Balkan kommer med sina barn för att söka skydd från hot, våld och förföljelse från organiserade ligor som även kan ha känningar bland myndigheter och poliskår i hemländerna. De får inte asyl i Sverige utan avvisas. Vi ser risker med att de exploateras i Sverige då de söker försörja sig t ex med svart arbete.

Vi vill också återigen poängtera barnperspektivet. De medföljande barnen är traumatiserade och har under hjälpinsatserna med tiden (via mer ingående uppgiftsinhämtande från de 13 utsatta och deras 7 barn som år 2016 fick stöd via Nationella stödprogrammet) även berättat om direkta övergrepp från kunder och människohandlare, handlingar som borde ge de medföljande barnen status som brottsoffer och därmed rätt till stödinsatser som sådan.

70 KONTAKTER

Totalt har det registrerats 70 kontakter sedan 1 jan 2016. Av dessa är två män, 68 kvinnor.

Tre flickor under 18 år varav en under 15 år. De flesta 45 stycken är unga, mellan 18-26 år. Och 23 är mellan 26 och 50 år. En person är över 50 år, en hemlös man.

FORMER AV UTSATTHET

I 56 fall av 65 har kvinnan utsatts för sexuell exploatering, (i 3 enbart tiggeri eller tvångsarbete). Av dessa 65 har hon i åtta fall även utsatts för andra former som tiggeri eller tvångsarbete. Multibel exploatering förekommer totalt i tio fall. Att tvingas begå kriminella handlingar har bara noterats i samband med multibel exploatering, sju sådana förekomster. Tiggeri anges som enda exploateringsformer i två fall. I ett fall handlar det om en äldre man. Den andre mannen utsattes för multipel exploatering. Tvångsarbete anges som enda exploateringsform i tre fall, vilket vi inte sett tidigare. Det är också en form som finns med i tre fall av multibel exploatering. Vad man kan konstatera är att de allra, allra flesta vi möter och ger hjälp är kvinnor utsatta för sexuell exploatering. Och att de som tvingas begå kriminella handlingar även exploateras på andra sätt. Det kan också vara en indikator på att vi inte identifierar dem som offer för människohandel när de tvingas begå kriminella handlingar, utan att detta först framkommer när man identifierar dem för exploatering i andra former.

Enbart sexuell exploatering	56
Enbart tvångsarbete	3

Enbart tiggeri	2
<u>Multibel exploatering*</u>	<u>10</u>
Totalt alla former:	70

** Varav det förekommer följande exploatering sexuell exploatering i alla fall utom ett (en man), tvånsarbete i tre fall, tiggeri i fyra fall och i sju fall tvingats begå kriminella handlingar.*

BARN

Nästan hälften, 27 stycken har barn. Vi frågar alltid "Har du barn?" och "Var befinner sig barnen?". I 20 fall vet vi dock inte om de har barn. Att de är så många beror på att en del (15) är kvinnor som volontärer möter i offentliga miljöer, identifierar som offer i en sexhandel - men även eventuellt för andra former - men inte kan etablera tillräckligt med kontakt med för att kunna ta reda på mer på familjesituation eller ge mer omfattande hjälp. I andra fall har det skett ett snabbt återvändande och då hinner man inte alltid få dessa uppgifter. Tillsammans har i alla fall de 26 kvinnor och en man som har barn 45-50 barn. Av de 26 kvinnorna har 12 kvinnor barnen med sig. Nio kvinnor och mannen uppger att barnen är hos familjemedlemmar eller släktingar i hemlandet. I fem fall vet man inte var barnen är eller vem som tar ansvar för dem. Vi återkommer till barnen under hjälpinsatser längre ner.

URSPRUNGLÄNDER

De kommer från många håll i världen men Rumänien (21) är det land de allra flesta kommer från. Noteras bör att många moldaver har rumänska pass och handlingar för att hamna inom EU, samt pratar rumänska vilket gör att det kan vara så att de som registreras som kommande från Rumänien också kan ha Moldavien som hemland. Flera (7) av de 21 rumänerna är rumäniska kvinnor som man identifierat i sexhandel men inte kunnat följa upp med hjälpinsatser. Albanien (8) är ett land som ökat under 2016. Ytterligare sju kommer även från länder i forna Jugoslavien (inräknat Kosovo som ju egentligen inte är ett eget land som registrerats här utan kan syfta till Albanien eller Montenegro). Från Nigeria kommer 13 kvinnor. De 70 utsatta personerna kommer sammantaget från 21 olika länder. Av de 70 personerna är drygt hälften från tredje land. Det är en trend att fler kommer från tredje land och färre totalt från EU-länder. Räknar man bort Rumänien (som kan vara felplacerade moldaver, dvs från tredje land) blir detta tydligare.

Rumänien	21
Nigeria	13
Sverige	8
Albanien	8
Bulgarien	2
Polen	2
Kosovo	2
Bosnien	1
Brasilien	1
Eritrea	1
Finland	1
Guinea	1
Kazakstan	1
Kenya	1
Litauen	1
Moldavien	1
Montenegro	1
Serbien	1
Syrien	1
Thailand	1
<u>Tyskland</u>	<u>1</u>
TOTALT:	70

Många har utnyttjats i flera länder; först hemland och sedan på vägen till och i Sverige. De har utnyttjats i 24 olika länder. Av 70 har 43 exploaterats i Sverige. Det innebär följaktligen att 37 inte exploaterats i Sverige utan på vägen hit! Detta är en klar förändring från tidigare års inrapportering. Listan är inte komplett då det är svårt att samla in uppgifterna. Kvinnorna vet inte alltid själva vilka länder de varit i. Av listan nedan anar man att de

utnyttjas i hemländer eller grannländer och sedan förs ut i Europa på en turné från Medelhavsområdet till Sverige.

Länder där den utsatte exploateras*

Sverige	43
Italien	6
Albanien	4
Spanien	3
Nigeria	3
Grekland	3
Holland	2
Frankrike	2
Europa	2
Danmark	2
Bosnien	2
Tyskland	1
Tunisien	1
Sudan	1
Serbien	1
Ryssland	1
Rumänien	1
Norge	1
Montenegro	1
Moldavien	1
Kosovo	1
Kazakstan	1
Guinea	1
England	1

*I ett antal fall har de uppgivit flera länder.

HJÄLPBEHOVEN

Hjälpbehoven från civilsamhället är särskilt stort för offer från tredje land, denna ökande grupp. En anledning till detta är att formell status som misstänkt utsatt för människohandel kräver att en polisanmälan görs. En sådan status bör innebära att förundersökningsledaren ansöker om betänktetid för brottsoffer vilket ju är den svenska motsvarigheten till reflektionsperiod i enlighet med artikel 13 i Europarådets konvention. Men har brottet begåtts utanför EU eller utanför Sveriges gränser leder inte polisanmälan till att förundersökning inleds, varför ingen polisanmälan normalt sett initieras för utsatta i annat land. Följaktligen får den utsatta inte möjlighet att få tillgång till betänktetid heller via samhället om denna status inte ges. Det blir då enbart från civilsamhället dessa kvinnor (och deras medföljande barn) kan erbjudas stöd.

PLATTFORMEN KOMPLETTERAR

Plattformen kan nämligen numer via det Nationella stödprogrammet (NSP) göra en informell identifiering enligt rutiner för detta, och ge den hjälpgivande certifierande aktören möjligheten att erbjuda 30 dagars vila i enlighet med artikel 13 och 12 om rätten till skydd och stöd. Ofta har situationen eller asylfrågan inte lösts efter 30 dagar och NSP har därför börjat bevilja ytterligare upp till 90 dagar till den utsatta, och om denna har barn, medföljande barn. NSP har kopplats in i 13 ärenden år 2016, och beviljat max 30 dagar till åtta kvinnor och gjort punktinsatser till de informellt identifierade övriga 5 inom NSP. De handlar om 7 medföljande barn som även de fått hjälp inom programmet samt ett barn i hemlandet. Av de 13 kvinnorna inom NSP är tio från tredje land. En är en ung svenska utsatt i Sverige som utsatts av myndighetspersoner och därför vänt sig till civilsamhällets stöd. En annan svensk kvinna har vänt sig till NSP för att hon utsatts i Nederländerna och ville ha hjälp att komma hem. En papperslös rumänska sökte hjälp av civilsamhället efter ha retraffickerats för tredje gången. Nigeria och Albanien är de länder som framför allt asylsökande kvinnor med barn inom NSP kommer från. De nigerianska kvinnorna har ofta problem med Dublin. De albanska med korrruption och svårigheter att få hjälp i hemlandet utan tvärtom riskera att hamna i organiserade ligor med infiltration bland myndigheter. I vissa fall har Plattformen endast kunna erbjuda en form av hjälp och det är att bidra till säkert återvändande i

den utsträckning att ombesörja att en representant från en NGO möter upp och följer upp hur det går för den utsatta vid återvändandet.

Tilläggs kan att de medföljande barnen uppvisar tecken på att vara traumatiserade efter hot och våldshandlingar, bevitnade och även riktade mot barnen själva. Nationella stödprogrammet träder bara in efter att den certifierade aktören undersökt om den kan få finansiering för den utsattes hjälpbehov av samhället. Nationella stödprogrammets samordnare ser att praxis för vad samhället gör och för vem skiljer sig markant mellan kommuner och ibland är det avhängigt person på beslutande nivå. I något fall har vi därför genom att flytta en kvinna med barn från en kommun till annan kunnat se till att samhället tagit ansvar. Tyvärr var detta inte en bra lösning för barnet som då tvingades bryta upp den miljö där han funnit trygghet. Vi ser anledning till att i högre utsträckning kunna samarbete med samhället utifrån den utsattas, och dennas barns bästa. I ett annat fall med en svenska som utsatts i annat land och skulle återvända till Sverige var det också svårt med ansvarstagande från kommunen. Storstadsregionerna verkar mer villiga att ta emot och ge stöd och generellt är det svårare desto mindre kommunen är att få dem att ta ansvar. Nationella stödprogrammet kan också träda in under den period då ansvarsfrågan mellan myndigheter och kommuner utreds. Det är en garant för att skyddsnetet finns för alla identifierade utsatta att få tillgång till de grundläggande mänskliga rättigheterna som potentiellt offer oavsett regelverk och praxis på kommunal eller nationell nivå.

FÖRSTA KONTAKT

En trend är att det allt oftare är civilsamhället som är första och i nästan uteslutande enda kontakten. Ofta (33 av 70) är det personer inom civilsamhället som söker upp den potentiellt utsatta men ibland blir de även uppsökta av den utsatta (12 av 70) och det förekommer att en familjemedlem/bekant förmedlar kontakten (2 av 70). Det är alltså i 47 fall av 70 som den utsatta kommer direkt till civilsamhället för hjälp. I 18 fall av dessa 70 har den utsatta förmedlats via samhällsinstans. Att så många i första hand söker kontakta med civilsamhället och inte myndigheter beror i hög grad på asylstatus och svårigheter att få tillgång till samhällets stöd som offer för människohandel som asylsökande, och som behövande överhuvudtaget som papperslös eller avvisad. Detta innebär dock inte att de har behov av stöd, liksom deras barn, och enligt internationella konventioner och direktiv rätt till det. Detta är dock inte helt lätt och tillmötesgå då olika regelverk krockar. Därför har Sverige i god samförståndsanda kunnat lösa detta åtminstone temporärt genom att den nationella samordningsfunktionen under 2016 och påföljande år (2017) finansierar det Nationella stödprogrammet som kan möta upp med att tillgodose och täcka frivilligorganisationernas insatser för akut skydd och stöd samt information om rättigheter mm samt mer långsiktigt för säkert återvändande, integreringsinsatser om sådana är aktuella eller hjälp och bistånd att söka asyl eller arbetstillstånd mm. Dock är det alltså så att i ett 15-tal fall att man inte vet mer än att det fanns en utsatthet, en hotbild och ett behov av hjälp men att de första kontakterna inte kunde skapa en situation där man kunde etablera tillräckligt samförstånd eller skydd för att få och ge mer information.

Första kontakt

civilsamhälle (volontärer eller anställda)	33
vittne	1
vet ej	1
vården	1
socialtjänst	5
polis	9
migrationsverket	3
familjemedlem/bekant	2
den utsatte själv	12
annan	3
TOTALT:	70

POLISANMÄLAN

Knappt hälften gör en polisanmälan. Att 25 gör en polisanmälan trots att flertalet, 43 faktiskt uppger att de utsatts i Sverige är anmärkningsvärt. Det är svårt att utläsa varför om man inte går in i mer detaljer. Psykiska funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa försvårar att informera om och kommunicera i rättsprocessen. Det finns även indikatorer på att de som mer sällan polisanmäler i högre grad är utsatta för hot och våld mot familjemedlemmar och att förövarna är organiserade varför det kan vara svårt att få skydd. Detta verkar gälla i tex Albanien och länder från forna Jugoslavien. Vi har uppgifter om hot mot familjemedlemmar och

blodshämnd, våld och mord i framför allt Albanien och forna Jugoslavien. Hotbilden kan innebära att man inte vågar delta i en rättsprocess.

Många kvinnor uppges komma från dysfunktionella familjer, där det förekommit våld, umbärande, fattigdom och övergrepp. Det finns även tecken på att de som polisanmäler inte gör det för att de är rädda för repressalier i form av att stötas ut från familj, gemenskap eller samhälle och på olika sätt förföljas pga av att de är kvinnor som tvingats in i prostitution. Även detta verkar gälla i kvinnor från Albanien men också en rad andra kvinnor från länder som; Rumänien, Nigeria, Kazakstan, Guinea. Vi ser t ex att det finns uppgifter om incest, hedersrelaterat våld och bortgifte eller att de sålts av familjemedlem.

Påverkar relationen mellan förövare och offer benägenheten att polisanmäla? Det är svårt att avläsa på så litet underlag, skillnaden är liten. Totalt är det 19 som uppger att de hamnat i handeln genom sin partner eller släkting (10 som inte polisanmäler och följaktligen 9 som gör det) . I 12 fall handlar det om en person i samma nätverk eller från samma ort (sju för de som inte polisanmäler och fem för de som gör det). För övriga är det en okänd person, något bekant eller så saknas uppgifter.

Ange i vilken grad personen kan sägas vara identifierad som utsatt för människohandel:

tänkbart utsatt	19
troligen utsatt	26
<u>polisanmälan gjord</u>	<u>25</u>
TOTALT	70

De som polisanmäler kommer från:

Rumänien	8
Nigeria	5
Sverige	2
Albanien	2
Tyskland	1
Thailand	1
Syrien	1
Montenegro	1
Kosovo	1
Kenya	1
Finland	1
<u>Bulgarien</u>	<u>1</u>
TOTAL:	25

De som inte gör det kommer från:

Rumänien	12
Nigeria	8
Albanien	6
Sverige	6
Polen	2
Thailand	1
Serbien	1
Moldavien	1
Litauen	1
Kosovo	1
Kazakstan	1
Guinea	1
Eritrea	1
Bulgarien	1
Brasilien	1
<u>Bosnien</u>	<u>1</u>
TOTAL:	45

Av de som inte polisanmäler har 17 kvinnor barn. I sju fall är barnen i hemländerna eller det är ovisst vem som sörjer för dem. Det handlar om flera barn, det är 33 barn vars mammor inte gör en polisanmälan och därmed inte blir formellt identifierade som offer och inte heller erbjuds stöd och skydd som det. Detta påverkar givetvis barnens situation. Samtidigt kan det vara så att det är det faktum att barnen är i hemlandet eller under hot som gör att kvinnan inte polisanmäler.

Barn till offer som inte polisanmäler:

mer än 4 barn	1
2-3 barn	9
<u>1 barn</u>	<u>7</u>
TOTAL:	17

KVINNORNA

Eftersom det endast finns två män i statistikinsamlingen kan man tala mest om de 68 kvinnorna och deras 45 barn (en man har 2 barn). De är sårbara på olika sätt. De är fattiga, analfabeter, har hög försörjningsbörda, är utsatta för våld, övergrepp och hot, skuldsatta, har psykisk ohälsa eller funktionsnedsättningar, de är gravida och förskjutna, bortgifta, utsatta för hedersrelaterat våld eller hot från organiserade kriminella nätverk med kontakter inom poliskår och myndigheter. De saknar ofta språkkunskaper, information om sina rättigheter, tillit till myndigheter samt har inte legal status i landet. Allt detta försvårar för dem att få och kunna ta emot hjälp och erhålla skydd av samhällets instanser, men även i varierande mån av civilsamhället.

Ett axplock av uppgifter inlämnade under uppmaningen att uppge olika sårbarhetsfaktorer:

"Personen har en lindrig utvecklingsstörning"

"Manipulerad och slutligen hjärntvättad av personen som påstod sig vara hennes man men som styrde henne och utnyttjade henne i prostitution."

"Utkastad hemifrån, inga pengar, lurad till Europa"

"Dysfunktionell familjebakgrund, övergiven tidigt och utsatt för övergrepp"

"Vi träffade kvinnan en mycket kort stund, men fick bilden av att hon mådde mycket psykiskt dåligt. Hade exempelvis många ärr på armarna från tidigare självskadebeteende. "

"Kvinnan behandlas för cancer, utgången är oviss."

"Hon har en hund som betyder mycket och som hon vill ha med i boendet. En hund har tidigare dödas av förövarna."

"Barnet togs ifrån offret vid 2 månaders ålder, barnets far och offrets far hotar att mörda barnet om offret polisanmäler (anmälan tillbakadragen) vilket sätter press på offret. Har inte sett barnet på 2 år."

"Hon och hennes bror och mamma flydde från Albanien pga blodshämnd. "

"Kom till Sverige med äldre man från Sverige som hon levde med men som senare behandlade henne illa. Hon har alltså u-tillstånd här. Krav på försörjning från familj i hemlandet. Tidigare utsatt för incest i hemlandet."

"Utsatt sedan barnsben, uppvuxen institutioner, familjehem, utnyttjade av myndighetspersoner"

"Lurades smuggla narkotika satt fem år i svensk fängelse innan utvisning. bakgrund med voodoo och prostitution."

"Förskjutten av familj, hedersrelaterat, gravid, utsatt för våld i nära relation"

"Hela familjen lever under hot av förövarna som är maffia"

Vi ber dem klicka i från lista olika sårbarhetsfaktorer (kan vara flera för en person) och det allra vanligaste är att man är sårbar för att man står i beroenderelation och saknar pengar, inte sällan saknar de dessutom legal status i landet;

Lista några sårbarhetsfaktorer:

står i beroenderelation till förövaren	26
saknar helt pengar	24
vistas "utan papper" i landet	14
talar bara sitt modersmål	10
tillhör en minoritetsgrupp	6
saknar id-handling	6
är analfabet	3
har funktionsnedsättning	1
det finns HBTQ-faktorer att ta hänsyn till	1

HJÄLPINSATSER

Vilka hjälpinsatser har då de fått? Hjälpinsatserna kan variera. Här har vi listat de vanligaste insatserna, och det är många som har fått långtgående hjälp. Av 70 har 19 endast identifierats som tänkbara utsatta. 15 har fått information om möjligheter till hjälp men inte mer långvarig kontakt. Övriga har återvänt hastigt. En sändes hem direkt efter avtjänat fem-årigt fängelsestraff (för att ha tvingats smuggla narkotika av människohandlarna, men rättsystemet hade inte sett henne som offer utan förövare) och enda insatsen var att se till att hon blev mött och omhändertagen av en NGO på plats i hemlandet för att skydda mot förövarna som befarades finnas där. Övriga 51 (troligen utsatta 26 och polisanmält 25), har fått följande insatser som uppgiftslämnarna anger via en lista med flervalmöjligheter;

1. förmedlades till socialtjänst, erhölet skyddat boende, fått tolkhjälp
2. förmedlades till socialtjänst, erhölet skyddat boende, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tillgång till socialt sammanhang
3. förmedlades till polis, erhölet reflektionsperiod, erhölet tillfälligt uppehållstillstånd under rättsprocessen (TUT), erhölet skyddat boende, fått medicinsk vård, fått ekonomiskt stöd, fått tolkhjälp, fått tillgång till socialt sammanhang, fått juridisk rådgivning
4. förmedlades till annan NGO för stöd, personen avvek
5. förmedlades till annan NGO för stöd, förmedlades till socialtjänst, erhölet reflektionsperiod, erhölet skyddat boende, fått samtalsstöd
6. förmedlades till annan NGO för stöd, förmedlades till advokat, erhölet skyddat boende, hot- och riskbedömning utförd, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tolkhjälp, fått tillgång till socialt sammanhang, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd, fått juridisk rådgivning
7. förmedlades till annan NGO för stöd, fördes till sjukhus, förmedlades till advokat, förmedlades till polis, förmedlades till socialtjänst, personen avvek, erhölet skyddat boende, fått tolkhjälp
8. förmedlades till annan NGO för stöd
9. förmedlades till advokat, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd
10. förmedlades till advokat, erhölet tillfälligt uppehållstillstånd under rättsprocessen (TUT), fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått arbete/praktik, fått juridisk rådgivning
11. fördes till sjukhus, förmedlades till polis, förmedlades till socialtjänst
12. fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd
13. erhölet skyddat boende, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tillgång till socialt sammanhang, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd
14. erhölet skyddat boende, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd
15. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, sändes hem direkt, erhölet skyddat boende, fått ekonomiskt stöd, fått tolkhjälp, fått tillgång till socialt sammanhang
16. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, sändes hem direkt
17. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, personen avvek, fått samtalsstöd, fått tillgång till socialt sammanhang

18. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, personen avvek, erhållit skyddat boende, hot- och riskbedömning utförd, fått samtalsstöd
19. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, personen avvek, erhållit reflektionsperiod, erhållit skyddat boende, hot- och riskbedömning utförd, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tillgång till socialt sammanhang, fått juridisk rådgivning
20. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, personen avvek
21. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, hot- och riskbedömning utförd, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd
22. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till polis, förmedlades till socialtjänst, fått ekonomiskt stöd, fått tolkhjälp
23. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till annan NGO för stöd, sändes hem direkt
24. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till annan NGO för stöd, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått utbildning, fått tillgång till socialt sammanhang, fått arbete/praktik, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd
25. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till annan NGO för stöd, förmedlades till polis, erhållit skyddat boende, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tillgång till socialt sammanhang, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd
26. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till annan NGO för stöd, förmedlades till advokat, förmedlades till polis, förmedlades till socialtjänst, erhållit skyddat boende, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tillgång till socialt sammanhang
27. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till annan NGO för stöd, förmedlades till socialtjänst, fått samtalsstöd
28. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till advokat, förmedlades till polis, förmedlades till socialtjänst, erhållit skyddat boende, hot- och riskbedömning utförd, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tillgång till socialt sammanhang
29. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till advokat, förmedlades till polis, förmedlades till socialtjänst, erhållit skyddat boende, hot- och riskbedömning utförd, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tillgång till socialt sammanhang, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd, fått juridisk rådgivning
30. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till advokat, förmedlades till polis, erhållit skyddat boende, hot- och riskbedömning utförd, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tillgång till socialt sammanhang, fått arbete/praktik, fått juridisk rådgivning
31. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till advokat, förmedlades till socialtjänst, erhållit skyddat boende, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tolkhjälp, fått tillgång till socialt sammanhang, fått arbete/praktik, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd, fått juridisk rådgivning
32. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till advokat, förmedlades till socialtjänst, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tolkhjälp, fått tillgång till socialt sammanhang, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd, fått juridisk rådgivning
33. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till advokat, förmedlades till socialtjänst, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tolkhjälp, fått tillgång till socialt sammanhang, fått arbete/praktik, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd, fått juridisk rådgivning
34. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till advokat, förmedlades till polis, förmedlades till socialtjänst, personen avvek, erhållit tillfälligt uppehållstillstånd under rättsprocessen (TUT), fått ekonomiskt stöd
35. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till advokat, förmedlades till polis, erhållit skyddat boende, fått medicinsk vård, fått ekonomiskt stöd, fått tolkhjälp, fått tillgång till socialt sammanhang, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd
36. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till advokat, förmedlades till polis, erhållit skyddat boende, hot- och riskbedömning utförd, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått utbildning, fått tillgång till socialt sammanhang, fått arbete/praktik, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd, fått juridisk rådgivning
37. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till advokat, förmedlades till socialtjänst, erhållit tillfälligt uppehållstillstånd under rättsprocessen (TUT), erhållit skyddat boende, hot- och riskbedömning utförd, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tolkhjälp, fått utbildning, fått tillgång till socialt sammanhang, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd, fått juridisk rådgivning

38. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till advokat, förmedlades till polis, erhållit skyddat boende, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tillgång till socialt sammanhang, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd, fått juridisk rådgivning
39. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till advokat, erhållit skyddat boende, hot- och riskbedömning utförd, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tillgång till socialt sammanhang, fått arbete/praktik, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd, fått juridisk rådgivning
40. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, förmedlades till advokat, erhållit skyddat boende, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått utbildning, fått tillgång till socialt sammanhang, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd, fått juridisk rådgivning
41. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, fördes till sjukhus, sändes hem direkt, erhållit skyddat boende, fått tolkhjälp
42. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, fördes till sjukhus, förmedlades till advokat, förmedlades till socialtjänst, erhållit skyddat boende, hot- och riskbedömning utförd, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tillgång till socialt sammanhang
43. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, fördes till sjukhus, förmedlades till advokat, förmedlades till polis, förmedlades till socialtjänst, erhållit skyddat boende, fått medicinsk vård, fått ekonomiskt stöd, fått tillgång till socialt sammanhang, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd, fått juridisk rådgivning
44. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, fördes till sjukhus, förmedlades till advokat, förmedlades till polis, förmedlades till socialtjänst, erhållit skyddat boende, hot- och riskbedömning utförd, fått medicinsk vård, fått ekonomiskt stöd, fått tillgång till socialt sammanhang, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd, fått juridisk rådgivning
45. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, fått samtalsstöd
46. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, fått samtalsstöd
47. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd
48. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, erhållit skyddat boende, hot- och riskbedömning utförd, fått samtalsstöd, fått tolkhjälp, fått juridisk rådgivning
49. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO, erhållit skyddat boende, fått medicinsk vård, fått samtalsstöd, fått ekonomiskt stöd, fått tolkhjälp, fått utbildning, fått tillgång till socialt sammanhang, fått hjälp söka asyl/uppehållstillstånd, fått juridisk rådgivning
50. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO
51. direkt stöd av uppgiftslämnande NGO

Denna ovanstående hjälp har ofta tillhandahållits via civilsamhällets egna medel. Av de 51 ovanstående fallen är det endast 18 som fått medel från socialtjänst eller annan samhällsinstans och en som har fått rättshjälp. 13 utsatta kvinnor (och sju barn) har fått medel via Nationella stödprogrammet.

Medel till stöd

Nej	33
Ja, från Nationella Stödprogrammet	13
Ja från socialtjänst för direkt stöd	12
Ja från annan samhällsinstans	6
Vet ej	5
<u>Ja rättshjälp</u>	<u>1</u>

TOTALT 70

LEGAL STATUS

Många kommer som nämnts ovan från tredje land. Av dessa söker så gott som alla asyl. Det är vid insamlingen 17 som väntar besked. Fem har återvänt frivilligt. 11 har fått avslag eller avvisats medan 2 har fått stanna, en tillfälligt och en permanent.

Asylstatus:

återvänt hem frivilligt	5
sökt tillfälligt uppehållstillstånd (TUT)	4
sökt permanent uppehållstillstånd (PUT)	13
beviljad TUT	1
beviljad PUT	1
avvisats till tredje land	4

avvisats till annat EU-land	2
avslagen TUT	1
avslagen PUT	4
TOTALT	35

Vi tar in uppgifter kring återvändandet och ser att bland de 70 vet vi att 18 återvänt. I sju fall är det frivilligt återvändande och i två fall finns indikatorer på re-trafficking. I fem fall har kvinnorna återvänt via NGOs egna nätverk där NGO:n på plats följer upp. Det har i ett par fall handlat om att samhällsinstanser kontaktar Plattformen för assistans vid återvändande som sker på kort tidsram, tex vid avvisningar. I två fall har Återvändandeprogrammet via Länsstyrelsen Stockholm använts och då följer IOM upp i nio månader efteråt hur det går.

Uppgifter kring återvändande

återvändande via NGO:ns egna nätverk	5	
vet ej hur det har gått i hemlandet	2	
uppgifter indikerar re-trafficking	2	
inget återvändande	25	
frivilligt återvändande	7	
använt återvändandeprogrammet via IOM Länsstyrelsen Stockholm		2

TRENDER

Vi ber de uppgiftslämnande NGOerna lämna uppgifter om de ser trender. Vi har fått in tex följande uppgifter;

"Många flyr till Sverige från annat land där de utnyttjats. Söker sig till Sverige för att söka asyl och en trygg tillvaro."

"Minskad mängd pengar i tiggarmuggar ger ökad förekomst av prostitution och stölder, även i kombination med människohandel."

"Polisens profiler för traffickingoffer är inte uppdaterade. Föreställningar om att det är en främmande person som utsätter offren för människohandel medan det i verkligheten ofta är familjemedlemmar."

"Ja, att man kommer från Nigeria, utnyttjas i Italien och sedan flyr till Sverige. Här omfattas man av Dublin och måste kämpa för att få rätt att söka asyl."

"Vi har mött några till som kommer från ex. forna Jugoslavien och Albanien som inte får uppehållstillstånd här och som också de arbetar på samma företag som kvinnan i fråga. De hoppas på att få arbetstillstånd om de arbetar svart."

"Vi ser allt fler från tredje land som inte kan få hjälp och som avvisas men är rädda och vi känner att det är svårt att ge den hjälp de behöver."

Avslutningsvis kan man konstatera att trenden att allt fler utsatta utanför Sveriges gränser och söker asyl och skydd men avvisas är tydlig. Den stämmer med omvärldsutvecklingen och de strömmar av människor som försöker ta sig från våld och till trygghet världen över. Men det vi ser är att vi möter kvinnorna, ofta med barn. Vi ser också en trend att civilsamhällets betyder alltmer för att identifiera, ge stöd och skydd men även hjälp at tåtervända säkert.

Plattformen Civila Sverige mot människohandel är därför slutligen oroliga över utvecklingen. Att regeringen samtidigt beslutat nedmontera den befintliga nationella samordningsfunktionen och tenderar att lägga ansvaret på operativt stöd till utsatta på kommunnivå ökar vår oro. Detta sammantaget med att allt fler nekas asyl och allt fler därmed hamnar i riskzon för exploatering oroar oss också. Vi anar att alltfler kommer att utsättas för tvångsarbete och att det i stort finns en risk för en samhällsutveckling där allt fler lever i utanförskap och allt fler riskerar hamna i exploatering eller dras i de kriminella nätverken. Vi tror tvärtom att det enda sättet att vända är att utöka identifiering och stöd till alla - oavsett legal status och arbeta långsiktigt med empowerment, integration, säkert återvändande, och kanske inte minst traumabehandling och stöd till barnen som annars riskera bli en ny generation offer för människohandel.